

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Temarapport

Kartlegging av fondsforvalternes arbeid med bærekraft

2021

INNHold

1. Innledning.....	2
2. Kort om regelverk.....	3
3. Hovedfunn fra kartleggingen	4
3.1 Generelt	4
3.2 Grønne og sosialt bærekraftige fond.....	4
3.3 Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?.....	5
3.4 Inngår bærekraftstrategien i foretakets forretningsmodell?	7
3.5 Benyttes tredjeparter i utarbeidelsen av bærekraftstrategien?	8
3.6 Benyttes ESG-rating for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer?	9
3.7 Benyttes screening av investeringsmuligheter i bærekraftsøyemed?	10
3.8 Benyttes selskapsdialog for å utelukke eller innlemme selskaper for ESG-formål?.....	12
3.9 Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko ved investeringsbeslutninger i fondene?	12
3.10 Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i rentefondene?	13
3.11 Er andelseiere informert om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene?.....	14
3.12 Hvordan er andelseierne informert om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene?.....	15
3.13 Bruker foretaket KPI-er (måltall) for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene?.....	16
3.14 Bruker foretaket KPI-er (måltall) for å kvantifisere sosial bærekraft i fondene?	18
3.15 Opplyser foretaket andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig med hensyn til miljø?	18
3.16 Har fondene eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen?	19
3.17 Måler foretaket fondenes CO2-avtrykk?	20
3.18 Kan foretaket vise til konkrete investeringsbeslutninger som er endret på grunn av investeringens påvirkning på miljø, sosial bærekraft og selskapsstyring?.....	21
4 Oversikt over forvaltningsselskaper, AIF forvaltere og fond inkludert i undersøkelsen.....	24
Vedlegg 1: Resultater fra kartleggingen	25

1. Innledning

Omfanget av investeringsprodukter som markedsføres som bærekraftig har økt betydelig de senere årene. Særlig grønne investeringsprodukter markedsføres aktivt. Denne utviklingen sett i sammenheng med forventede norske regler for gjennomføring av EU-regler om bærekraftig finans, er bakgrunnen for at Finanstilsynet har gjennomført en kartlegging av arbeidet med bærekraft hos fondsforvaltere. Rapporten gir et bilde av hvordan fondsforvaltere arbeider med bærekraft, basert på foretakenes egne svar.

De tema som dekkes av kartleggingen omfatter blant annet hvilke vurderinger som inngår i forvaltningen og hvilke opplysninger foretakene gir om miljøforhold, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG). Spørsmålene i kartleggingen er knyttet til forhold både på foretaksnivå og fondsnivå. Spørsmålene tar i stor grad utgangspunkt i regler som ikke er gjennomført i norsk rett, men som forventes å bli gjennomført innen kort tid.

Kartleggingen omfatter samtlige norske forvaltningsselskap for verdipapirfond ("forvaltningsselskap") og forvaltere av alternative investeringsfond med konsesjon ("AIF-forvaltere"). Den omfatter også en norsk filial av et utenlandsk forvaltningsselskap. Undersøkelsen omfatter ikke registrerte forvaltere av alternative investeringsfond. Spørreskjemaet ble distribuert til totalt 65 fondsforvaltere, hvorav Finanstilsynet har mottatt svar fra 63.

Foretakene ble bedt om å besvare undersøkelsen basert på data per 31. desember 2020. Av de 63 foretakene i undersøkelsen er 37 AIF-forvaltere og 25 forvaltningsselskap for verdipapirfond. Foretakene forvaltet per 31. desember 2020, 570 fond med en samlet forvaltningskapital på 2 112 milliarder kroner. Alle typer fond forvaltet av de 63 forvalterne er inkludert i undersøkelsen, herunder både aksjefond, rentefond, aktive eierfond, eiendomsfond og hedgefond. Av de 570 fondene var 438 verdipapirfond, med en samlet forvaltningskapital på 1 923 milliarder. Det er stor spredning i størrelse og type foretak og fond. Enkelte av foretakene i undersøkelsen har av ulike grunner ikke fond under forvaltning.

Punkt 2 i rapporten gir en kort oversikt over blant annet det EU-regelverket som kartleggingen bygger på. Punkt 3 gir en fremstilling av resultatene fra kartleggingen basert på et utvalg av hovedfunn. Punkt 4 gir en oversikt over resultater fra samtlige spørsmål i kartleggingen.

Oppsummering av hovedfunn

Hovedfunnene fra kartleggingen er:

- 20 av fondene inkludert i kartleggingen, tilsvarende 3,5 %, er oppgitt som grønne fond. Dette tilsvarer ca 52 milliarder og 2,5 % av forvaltningskapitalen i undersøkelsen.
- 14 av fondene inkludert i kartleggingen, tilsvarende 2,5 % er oppgitt som sosialt bærekraftige fond. Dette tilsvarer ca 21 milliarder og 1 % av forvaltningskapitalen i undersøkelsen.
- 36 (56 %) foretak svarer at de har en dokumentert bærekraftstrategi. Av disse svarer 26 foretak at bærekraftstrategien inngår i foretakets forretningsmodell.

- ESG indekser og ESG-rating som verktøy for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer benyttes i svært liten grad.
- 37 foretak svarer at de har etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i forbindelse med investeringsbeslutninger i fondene.
- Få foretak opplyser andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig med hensyn til miljø.
- 13 av foretakene, tilsvarende 21 % har svart at de ikke vet om fond som forvaltes har eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen.
- 36 av 63 foretak, tilsvarende 57 % svarer at ESG vurderinger har hatt innvirkning på investeringsbeslutninger, uavhengig av om fondene de forvalter markedsføres som bærekraftige.

2. Kort om regelverk

EU-kommisjonen la i mars 2018 fram en omfattende handlingsplan med tiltak som skal underbygge et finansielt system som støtter bærekraftig vekst. Handlingsplanen skal blant annet bidra til innfrielse av forpliktelsene i Parisavtalen om reduserte klimautslipp.

EUs forordning 2019/ 2088 om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren ("offentliggjøringsforordningen") og EUs forordning 2020/852 om etablering av et rammeverk for et klassifiseringssystem for ulike bærekraftige aktiviteter ("klassifiseringsforordningen") er ledd i gjennomføringen av handlingsplanen for bærekraftig finans. Finanstilsynets forslag til gjennomføring av EU-reglene i norsk rett har vært på høring og er under behandling i Finansdepartementet.

Offentliggjøringsforordningen stiller krav til offentliggjøring av informasjon om hvordan foretakenes investeringer og virksomhet bidrar til bærekraftig utvikling, og krav til informasjon som skal gis ved salg av finansielle produkter. De fleste av kravene i forordningen ble gjeldende i EU fra 10. mars 2021.

Hovedformålet med offentliggjøringsforordningen er å styrke beskyttelsen av investorer og å forbedre den informasjonen som gis. Forordningen skal redusere informasjonsasymmetrien blant de ulike aktørene. Forordningen pålegger finansmarkedsdeltagere og finansrådgivere en rekke opplysningskrav om hvordan hensynet til bærekraftsrisiko er integrert i risikovurderinger og investeringsrådgivning, og om investeringsbeslutningene har eventuelle negative virkninger på bærekraft. Det skal gis opplysninger både på foretaksnivå og produktnivå, og det skal informeres om både miljøforhold, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG).

Klassifiseringsforordningen fastsetter kriterier for å avgjøre i hvilken grad en økonomisk aktivitet kan anses bærekraftig. Forordningen legger grunnlaget for videre utvikling av et system for klassifisering av bærekraftige økonomiske aktiviteter og investeringsprodukter. Klassifiseringssystemet skal blant annet danne grunnlag for en europeisk standard for grønne obligasjoner og en felles europeisk merkeordning for grønne finansielle produkter rettet mot forbrukere. Videre stiller forordningen nye krav til opplysninger som skal framgå av

foretakenes ikke-finansielle informasjon om virksomheten. Forordningen trer delvis i kraft i EU fra 1. januar 2022.

Formålet med klassifiseringsforordningen er å etablere en felles forståelse av hvilke aktiviteter og investeringer som kan regnes som bærekraftige. Forordningen skal gjøre det lettere for investorer å sammenligne bærekraftige investeringer.

Både verdipapirfondloven og AIF-loven med forskrifter, stiller krav til forvaltningen av fond, herunder strenge krav til risikostyring. Det stilles også krav til innholdet i markedsføringen og hvordan informasjonen presenteres. Overordnet skal markedsføringen være balansert, klar og ikke villedende. I den grad et fond markedsføres som bærekraftig, må dette kunne dokumenteres.

3. Hovedfunn fra kartleggingen

3.1 Generelt

Resultatene fra undersøkelsen er fordelt på konsesjonstype (forvaltningsselskap for verdipapirfond og AIF-forvalter), samt størrelse på foretaket basert på samlet kapital til forvaltning, der hvor dette er vurdert som relevant. Svar fra foretak som både har konsesjon som forvaltningsselskap og AIF-forvalter, er henført under gruppen forvaltningsselskap. Finanstilsynet har ikke vurdert riktigheten eller kvaliteten i svarene.

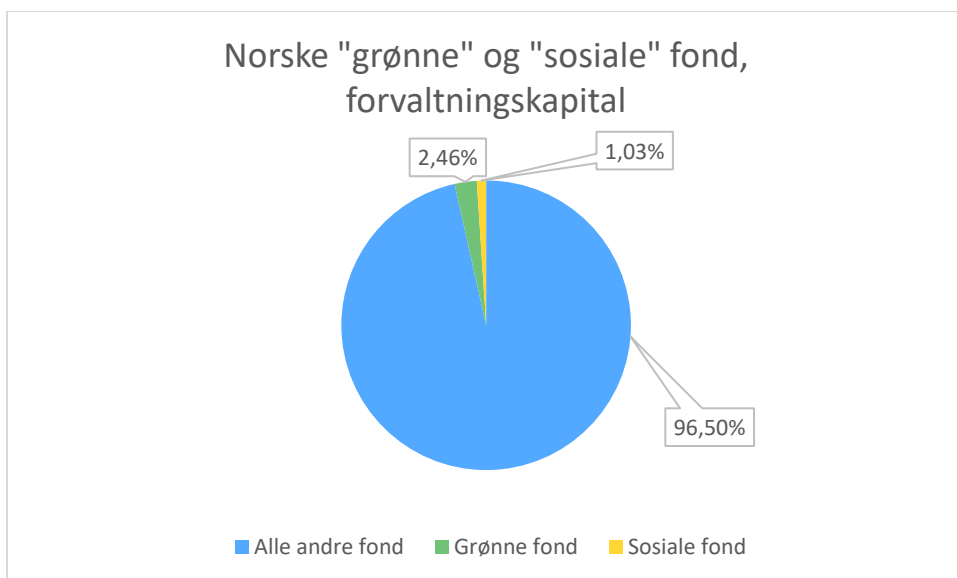
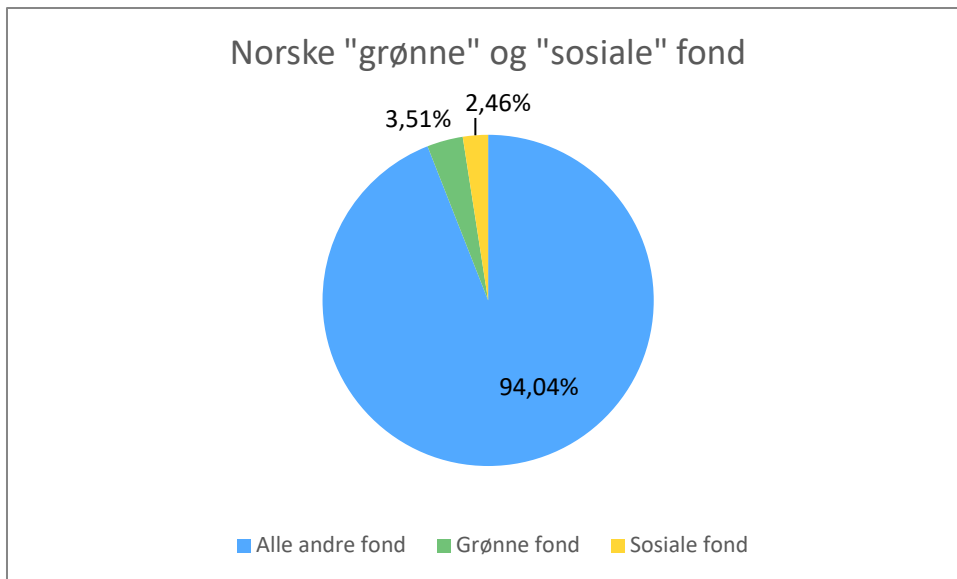
Enkelte spørsmål er avhengig av svarene på foregående spørsmål. Samtlige foretak har derfor ikke svart på samtlige spørsmål i undersøkelsen. Spørsmålene er i stor grad besvart på foretaksnivå.

3.2 Grønne og sosialt bærekraftige fond

Grønne, eller miljømessig bærekraftige fond, representerer en forvaltningskapital på ca. 52 milliarder. Dette er fond der foretaket skal ta spesielt hensyn til miljømessige bærekraftige investeringer i forvaltningen av fondene og tydelig kommuniserer dette til andelseierne. Dette vil inkludere fond som er sertifisert som grønne av en tredjepart, for eksempel "Svanemerket".

Fond som klassifiseres som sosialt bærekraftige fond representerer en forvaltningskapital på ca. 21 milliarder. Sosialt bærekraftige eller sosiale fond, er fond der foretaket skal ta spesielt hensyn til sosiale bærekraftige investeringer i forvaltningen av fondene, og tydelig kommuniserer dette til andelseierne.

Det er i dag i utgangspunktet foretakene selv som definerer hva som anses bærekraftig. Undersøkelsen gir ikke grunnlag for å fastslå om hele, eller en vesentlig del av, porteføljen anses som bærekraftig av foretaket.

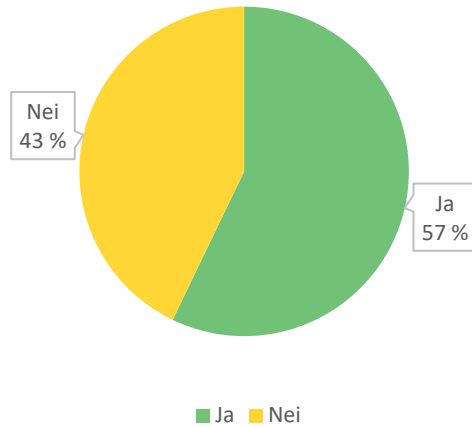

Fond som markedsføres som bærekraftige har i all hovedsak porteføljer som består av aksjer og egenkapitalbevis. Dette forholdet er imidlertid ikke analysert i undersøkelsen. I gruppen AIF-forvaltere er det kun ett fond som karakteriseres som grønt. Dette fondet er også sertifisert som grønt av en tredjepart. Likeledes er det i denne gruppen kun ett fond som karakteriseres som sosialt bærekraftig.

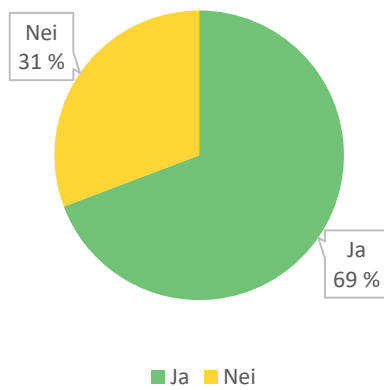
3.3 Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?

En bærekraftstrategi beskriver styrets eller ledelsens plan for å nå foretakets mål innenfor bærekraft. For å forstå hvordan foretaket arbeider med bærekraft, og resultatene av dette arbeidet, må foretakene gi informasjon om innholdet i foretakets bærekraftstrategi. Finanstilsynet har i undersøkelsen stilt spørsmål om foretaket har en bærekraftstrategi som kan dokumenteres, dvs. om det foreligger en skriftlig redegjørelse for strategien.

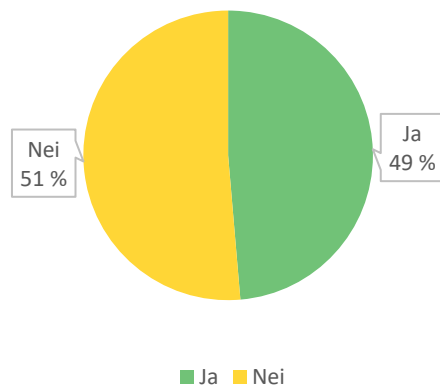
Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?

Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?
forvaltningsselskap

Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?
AIF-forvaltere

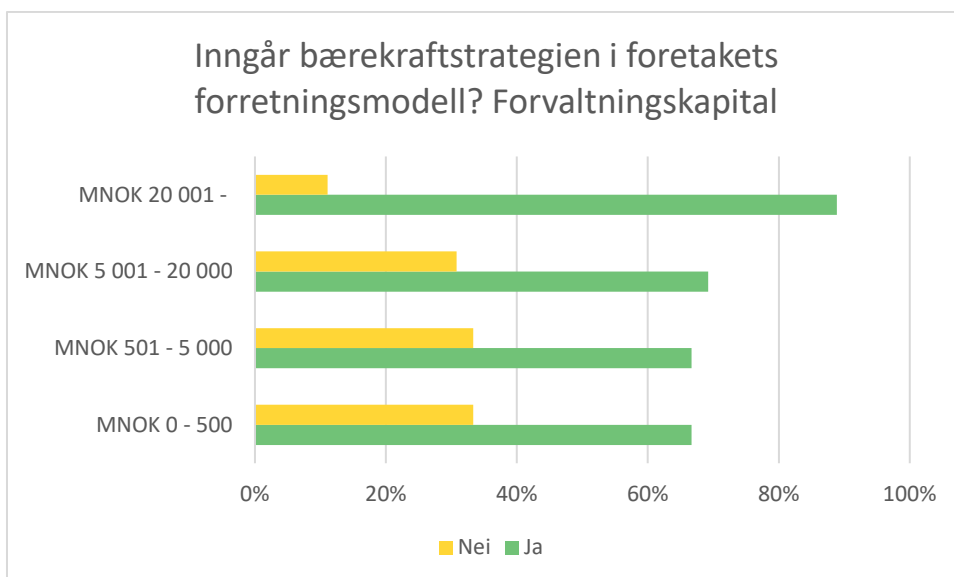

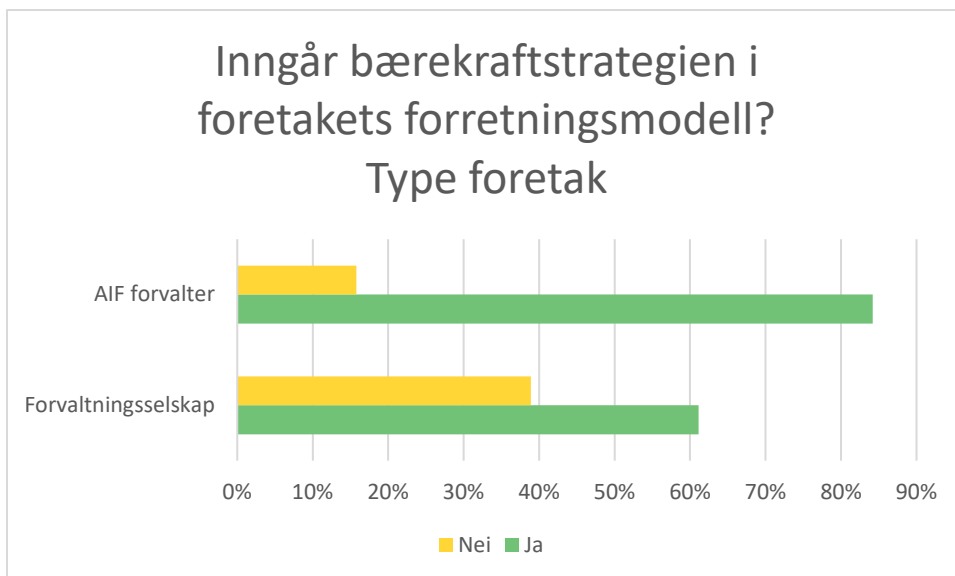

Av de 63 foretakene som har besvart undersøkelsen, er det 36 foretak eller 57 % som svarer at de har en dokumentert bærekraftstrategi. Dette er 18 (69 %) av forvaltningsselskapene og 18 (49 %) av AIF-forvalterne. Resultatene viser at andelen foretak som har svart at de har en dokumentert bærekraftstrategi er klart størst blant de foretak som har høyest forvaltningskapital i forvaltede fond.

3.4 Inngår bærekraftstrategien i foretakets forretningsmodell?

Foretakets forretningsmodell beskriver hvordan virksomheten skal være innrettet for å realisere foretakets strategi. Strategien og forretningsmodellen sett i sammenheng kan gi et bilde av ledelsens visjon og hvordan virksomheten operasjonaliseres for å nå målene.

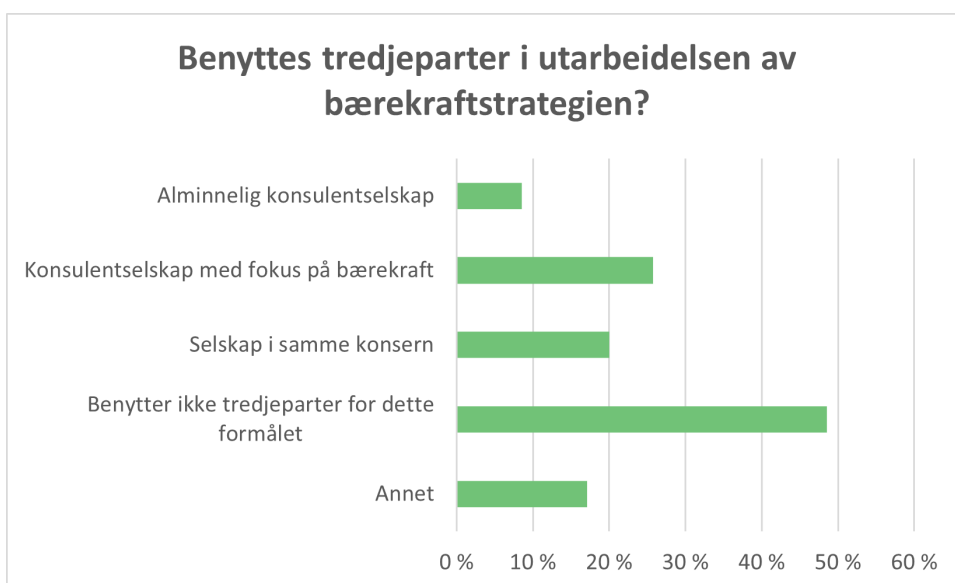

Av de foretak som svarte at de har en dokumentert bærekraftstrategi, er det 27 foretak som svarte at bærekraftstrategien inngår i foretakets forretningsmodell. Av disse 27 var det 84 % av AIF-forvalterne og 61 % av forvaltningsselskapene for verdipapirfond hvor bærekraftstrategien inngår i foretakets forretningsmodell.

At bærekraftstrategien inngår i foretakenes forretningsmodell, sier noe om hvor godt integrert bærekraftsrisiko er i foretaket. Om bærekraftstrategien ikke integreres i virksomhetene kan strategien bli stående igjen uten særlig nytteverdi. Det er også rimelig å anta at en integrering av bærekraftstrategien i forretningsmodellen kan ta tid.

3.5 Benyttes tredjeparter i utarbeidelsen av bærekraftstrategien?

Foretakene benytter i stor grad egne ressurser for å utarbeide bærekraftstrategien.

Av de 36 foretakene som svarer at de har en dokumentert bærekraftstrategi, er det 47 % som svarer at bærekraftstrategien er utarbeidet uten ekstern bistand og 26% av de samme foretakene har benyttet tjenester fra konsulentselskap som har særlig fokus på bærekraft.

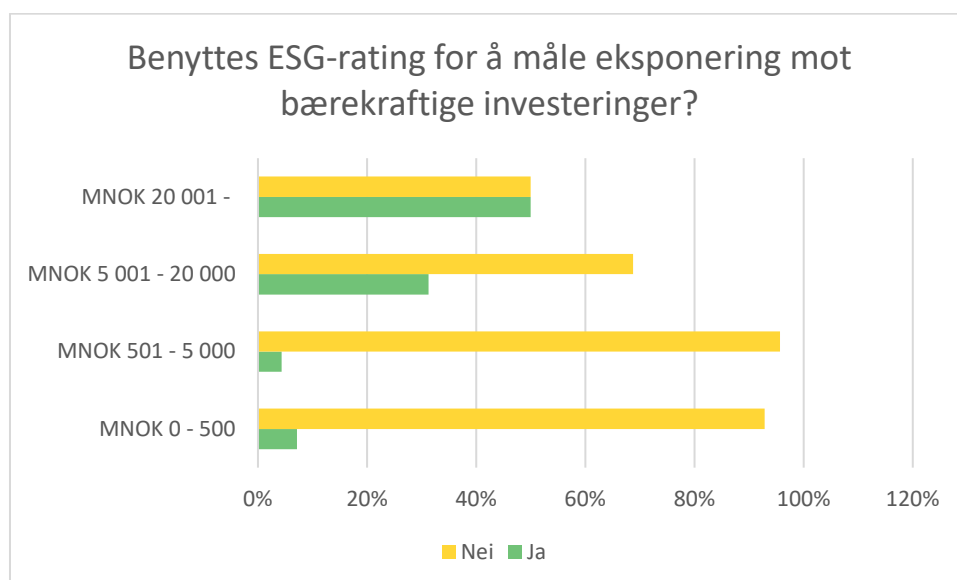
Finanstilsynet antar at særlig de største foretakene med over 20 milliarder under forvaltning har mulighet til å dra nytte av egen kompetanse på området og derfor ikke benytter tredjeparter for å utarbeide en bærekraftstrategi (45 %). De største foretakene har også mulighet til å søke bistand i samme konsern (36 %). De mellomstore foretakene benytter i større grad ekstern bistand. Det er rimelig å anta at de aller minste foretakene ikke har behov for eksterne ressurser i utarbeidelse av en bærekraftstrategi da porteføljene deres ikke er like komplekse som i de større foretakene. 50 % av foretakene med mindre enn 500 millioner under forvaltning benyttet ekstern kompetanse til å utarbeide en bærekraftstrategi.

3.6 Benyttes ESG-rating for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer?

Det er stilt spørsmål om foretakene benytter ESG-rating, screening eller selskapsdialog i forvaltningen. Dersom et foretak har svart at slike metoder benyttes, er det nødvendigvis ikke slik at disse metodene benyttes i forvaltningen av samtlige fond. 44 av foretakene, tilsvarende 70 % benytter ett eller flere av disse verktøyene i sitt arbeid.

Svarene viser at foretak med størst forvaltningskapital benytter slike metoder i større grad enn de mindre foretakene. Dette kan ha sammenheng med ressursituasjonen, og også til en viss grad porteføljesammensetning. Verktøyene har mindre nytteverdi for en spisset eller lite diversifisert portefølje.

ESG-rating er en score som rangerer selskap ut fra motstandsdyktighet mot miljømessige, sosiale og styringsrelaterte risikoer. Av 63 foretak svarte 12 foretak (19 %) at de benytter ESG-rating for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer.

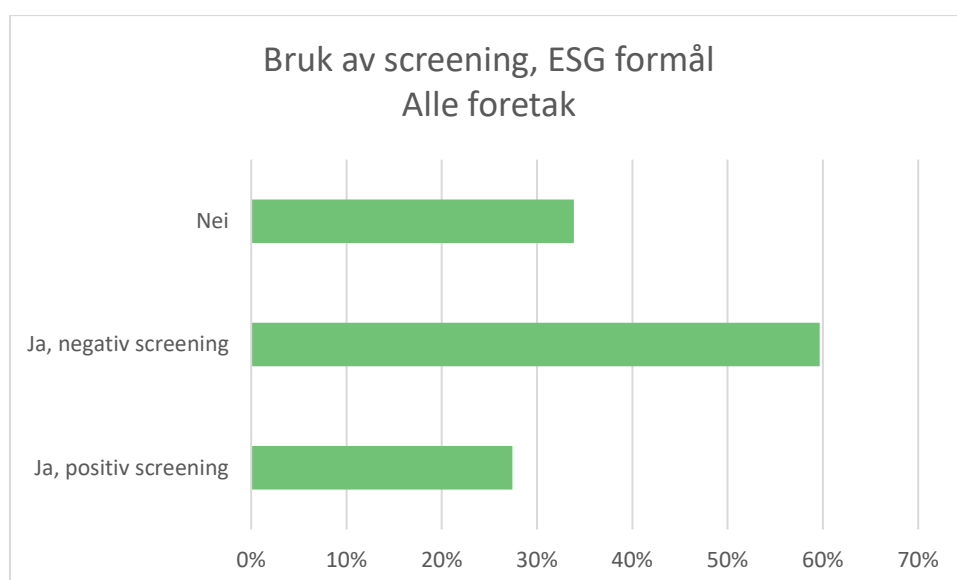

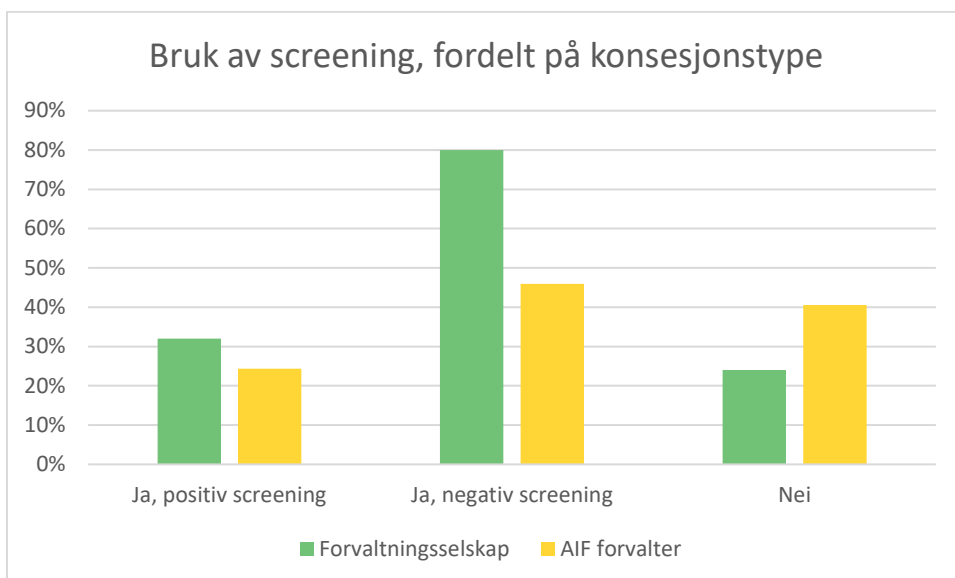
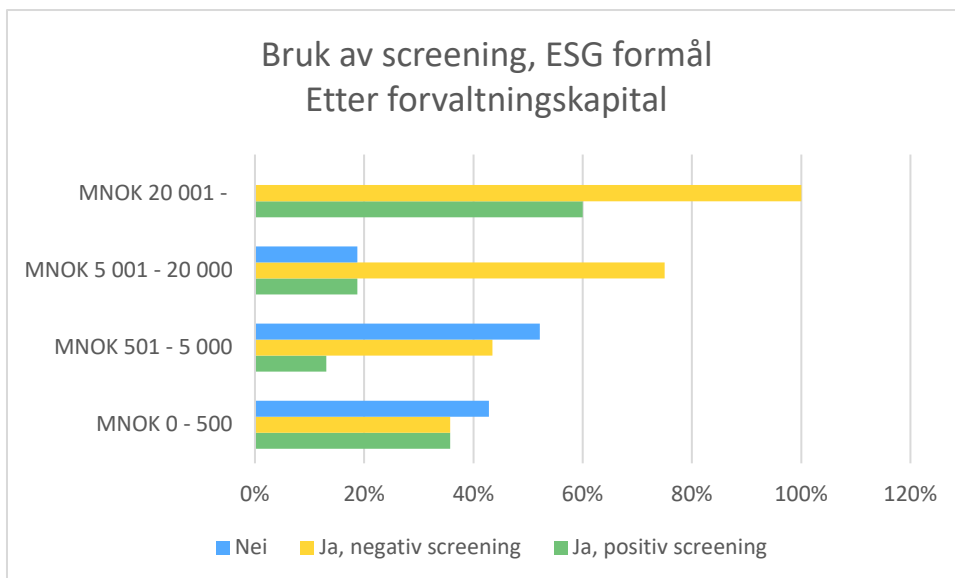
3.7 Benyttes screening av investeringsmuligheter i bærekraftsøyemed?

Av de tre metodene, ESG-rating, screening og selskapsdialog er det screening av investeringsmuligheter som benyttes i størst omfang. Ved negativ screening utelukkes investeringer fra porteføljer eller investeringsunivers basert på visse negative forhold knyttet til bærekraft. Ved positiv screening velges bestemte aktiva ut fra hva som vurderes å ha en positiv effekt på bærekraft, for eksempel at et selskap tilbyr bærekraftige produkter og tjenester, eller produserer produkter på en bærekraftig måte.

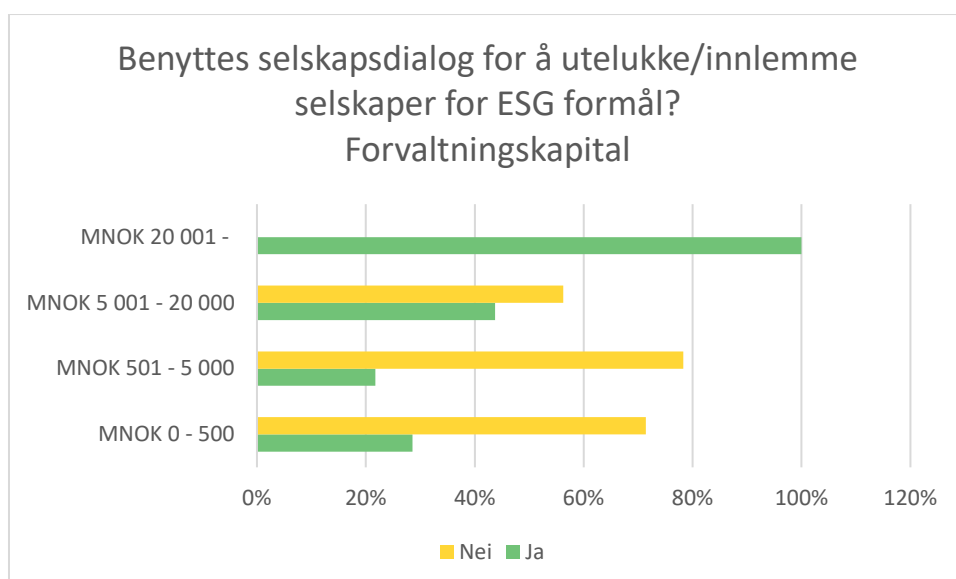
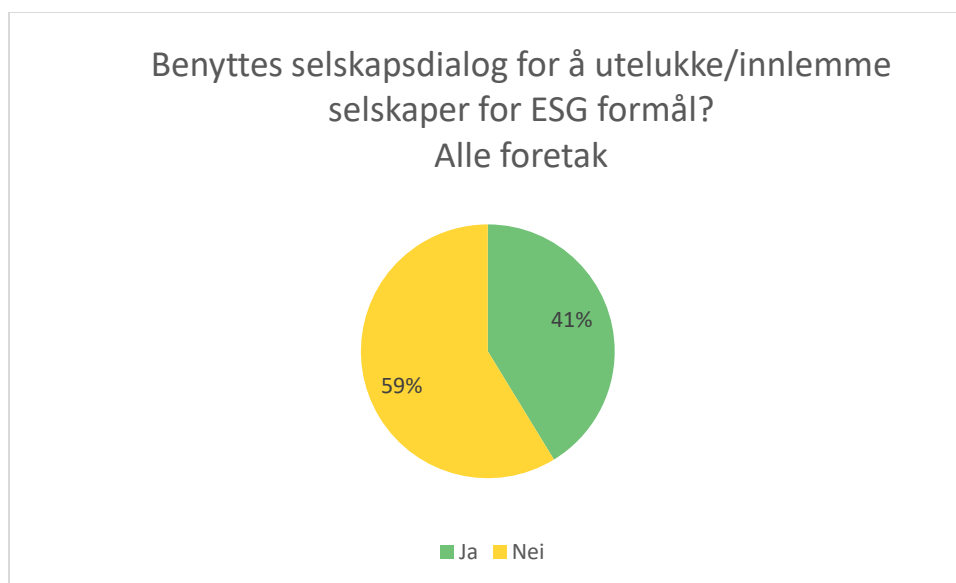
Av 42 foretak som benytter screening av investeringsmuligheter, benytter klart flest (37 foretak) negativ screening. Av de foretak som svarer at de ikke bruker noen form for screening, er andelen høyest i den gruppen av foretak med minst kapital til forvaltning. Det er ingen av foretakene i gruppen med størst forvaltningskapital som ikke benytter screening. Andelen som benytter negativ screening blant AIF-forvaltere, er lavere enn blant forvaltningsselskap.

Finanstilsynet er for øvrig kjent med at flere norske forvaltningsmiljøer, i tillegg til egne analyser, tar utgangspunkt i Norges Banks liste over hvilke selskaper som er utelukket fra Statens pensjonsfond utlands investeringsunivers.

3.8 Benyttes selskapsdialog for å utelukke eller innlemme selskaper for ESG-formål?

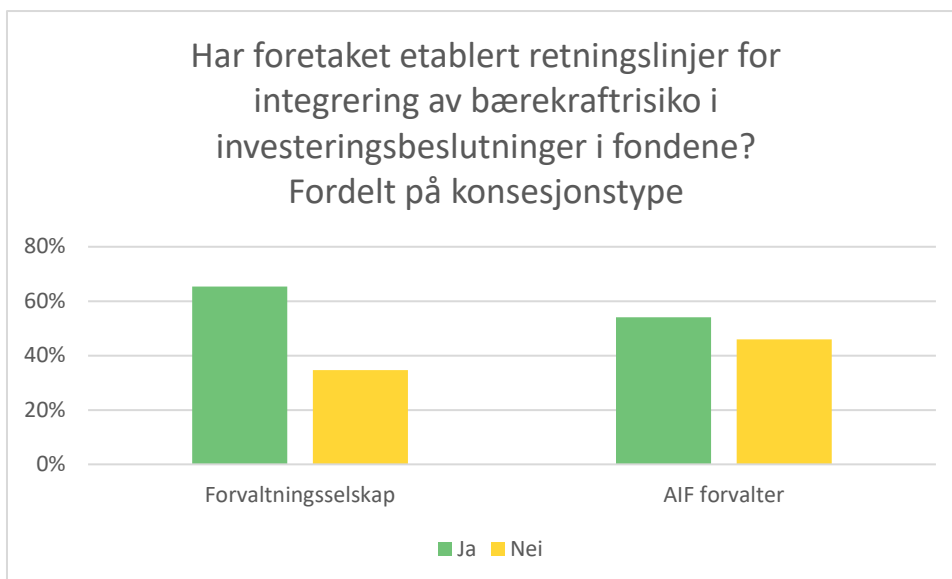

Av de 63 foretak som har besvart undersøkelsen er det 26 (41 %) som svarer at de bruker selskapsdialog for å utelukke eller innlemme selskaper for ESG-formål. Samtlige av foretakene i gruppen med størst forvaltningskapital bruker selskapsdialog. Av de øvrige gruppene varierer andelen som bruker selskapsdialog mellom 22 % og 44 %. At de største foretakene i større grad benytter selskapsdialog kan ha sammenheng med at disse ofte representerer større posisjoner, og dermed har større påvirkningskraft.

3.9 Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko ved investeringsbeslutninger i fondene?

Med bærekraftsrisiko menes miljømessige, sosiale eller styringsrelaterte hendelser eller omstendigheter, som kan ha en faktisk eller mulig vesentlig negativ innvirkning på investeringens verdi dersom de skulle inntreffe.

Offentliggjøringsforordningen forutsetter at foretaket har retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko ved investeringsbeslutninger.

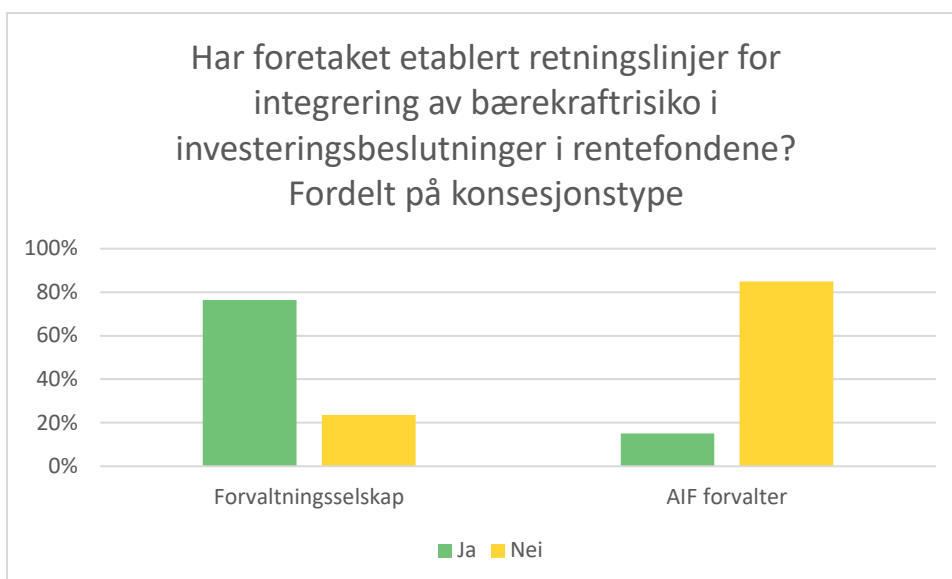
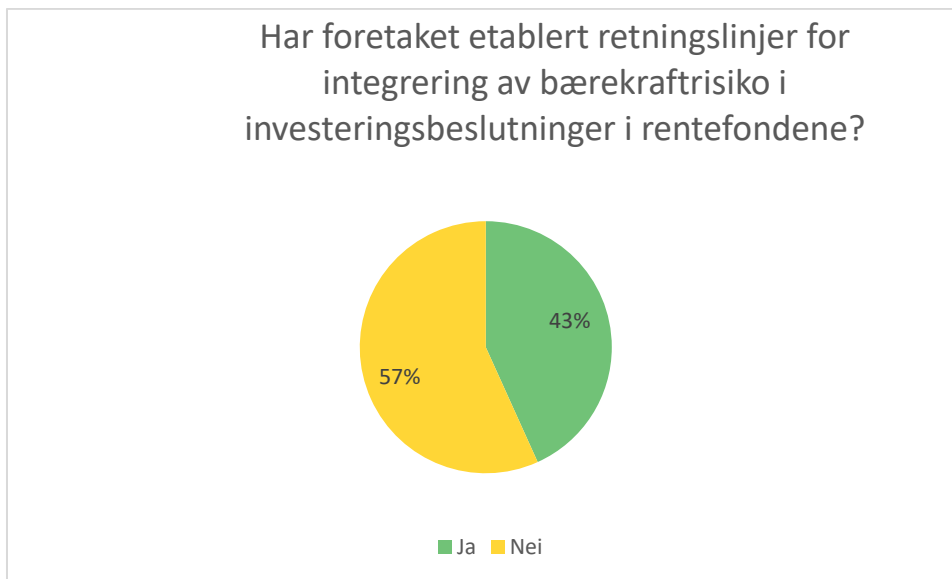
Av de 63 foretakene som har besvart undersøkelsen har 37 (59 %) av foretakene svart at de har retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutningene for forvaltede fond. Det er en betydelig større andel av forvaltningsselskapene som har slike retningslinjer enn for AIF-forvalterne.

3.10 Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i rentefondene?

De foretak som svarte at de har retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene, ble spurt om slike rutiner er etablert for foretakets rentefond. Rentefond inkluderer pengemarkedsfond, obligasjonsfond og andre rentefond. Selv

om betegnelsen rentefond i første rekke benyttes om verdipapirfond har AIF-forvaltere besvart spørsmålet ut fra sammensetningen av porteføljen i fondene.

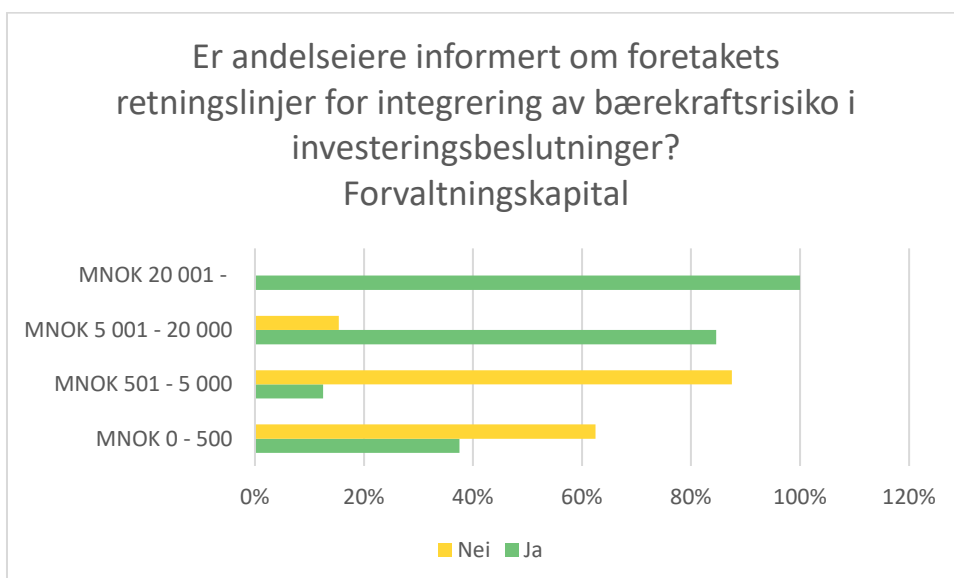
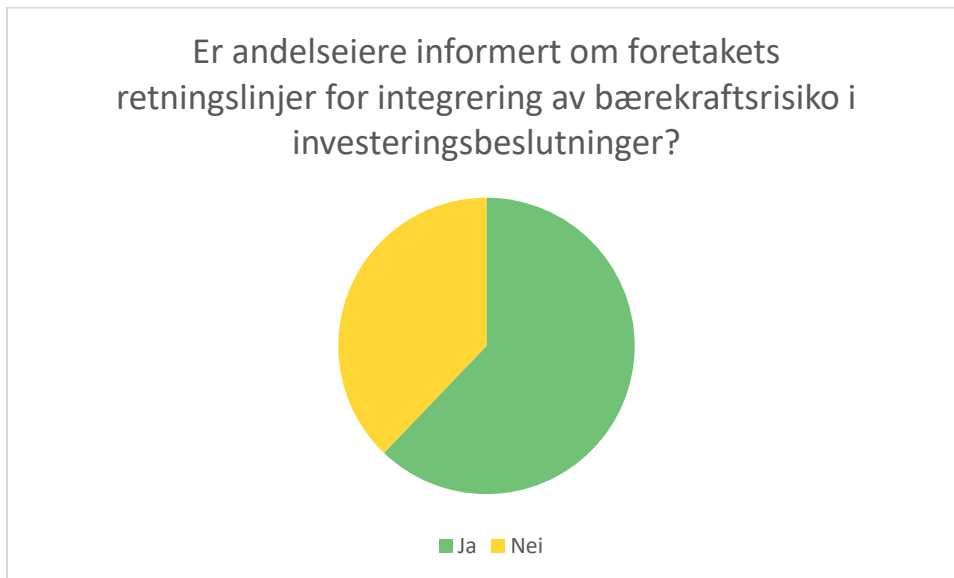
Av de 37 foretak som har retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutningene i fondene, er det 16 (43 %) som svarer at retningslinjene inkluderer foretakets rentefond. Dette tilsvarer ca 25 % av alle foretakene i undersøkelsen. Ved spørsmålstillingen er det ikke tatt høyde for at foretak ikke nødvendigvis forvalter rentefond. Dette kan være en viktig årsak til at betydelig flere forvaltningsselskap enn AIF-forvaltere har slike retningslinjer for forvaltningen av rentefond.

3.11 Er andelseiere informert om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene?

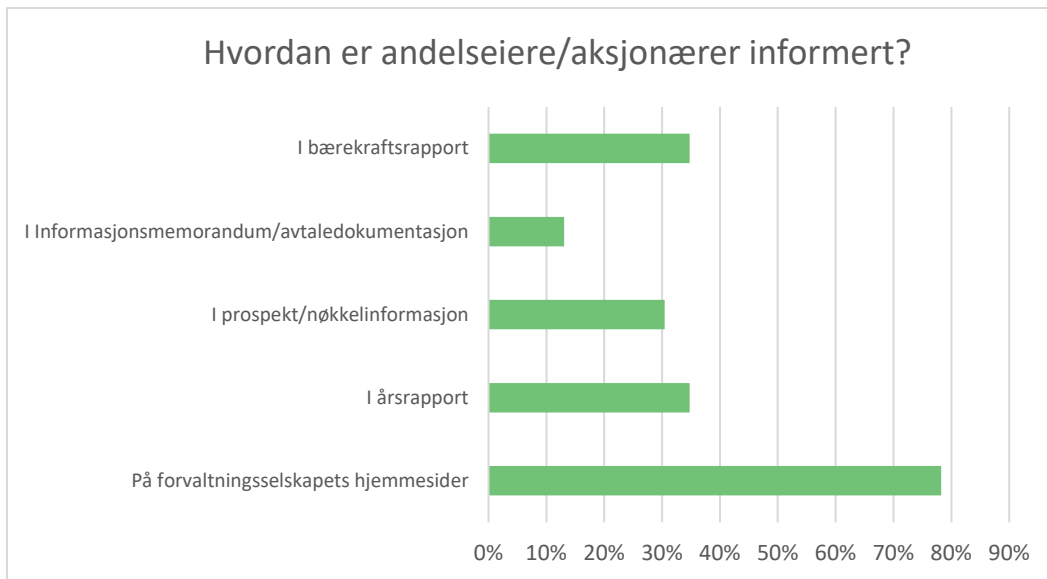
Offentliggjøringsforordningen krever at investorer informeres om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger.

Som nevnt har 37 av 63 foretak (60 %) svart at de har retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko ved investeringsbeslutninger for fond. Av disse svarer 62 % at andelseierne er informert om retningslinjene. Av foretakene med størst forvaltningskapital svarer samtlige at andelseierne er informert. I gruppen foretak med forvaltningskapital mellom MNOK 501 – 5 000 er det 88 % som svarer at andelseierne ikke er informert om retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko ved investeringsbeslutninger.

3.12 Hvordan er andelseierne informert om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene?

Offentliggjøringsforordningen stiller krav om at informasjon om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene skal publiseres på foretakets nettsider.

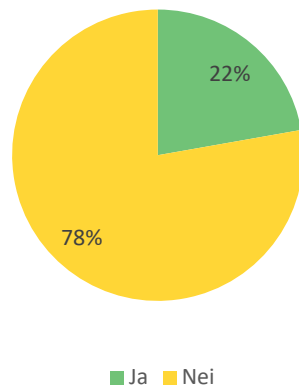
Av de foretak som svarer at de informerer andelseiere om retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene, svarer 78 % at andelseierne informeres på foretakets hjemmesider. 35 % utarbeider egen bærekraftsrapport som inneholder informasjon om retningslinjene. Ellers benyttes årsrapport, prospekt, nøkkelinformasjon, informasjonsmemorandum og avtaledokumentasjonen til å informere om foretakets retningslinjer.

3.13 Bruker foretaket KPI-er (måltall) for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene?

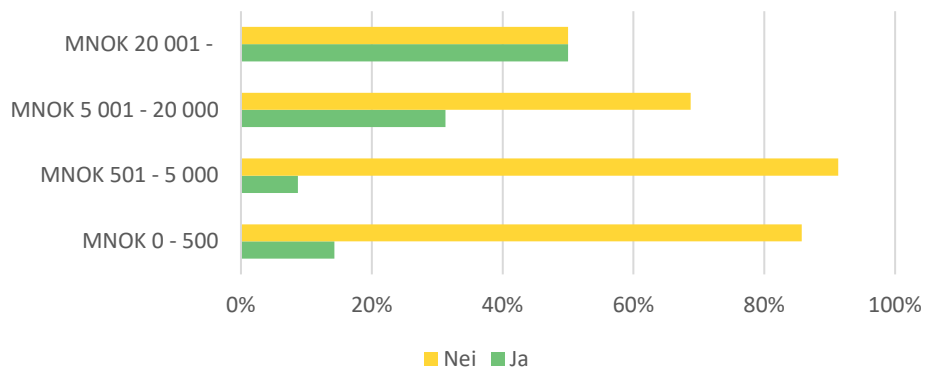
KPIer er en type nøkkeltall eller indikator som fremstiller foretakets måloppnåelse på et bestemt område. KPIer kan være finansielle- eller ikke finansielle størrelser, og har som formål å bidra til å forstå foretakets utvikling, resultat eller stilling, og til å hjelpe foretaket med å sikre at strategien som er satt oppnås. KPIer anses å være et effektivt verktøy for å koble sammen kvalitativ og kvantitativ informasjon. KPIer kan være spesifikke for foretaket, bransjen eller generelle.

Resultatene fra undersøkelsen viser at det kun er 14 foretak (22 %) som svarer at det benyttes KPIer for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene.

Bruker foretaket KPIer (måltall) for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene?

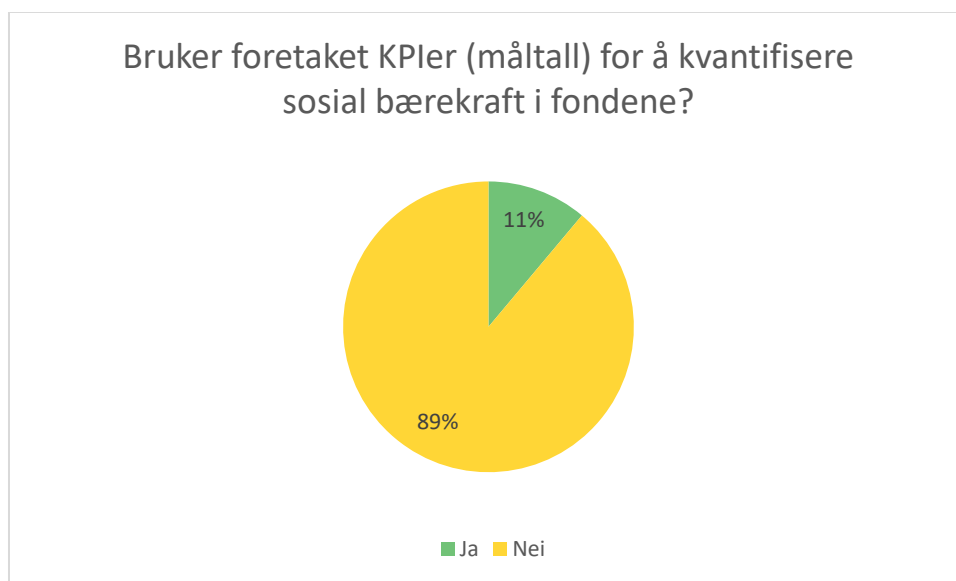

Bruker foretaket KPIer (måltall) for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene?
Forvaltningskapital

Bruk av KPIer for å kvantifisere miljørelatert bærekraft er utbredt blant foretak med mer enn 20 milliarder under forvaltning (50 %).

3.14 Bruker foretaket KPI-er (måltall) for å kvantifisere sosial bærekraft i fondene?

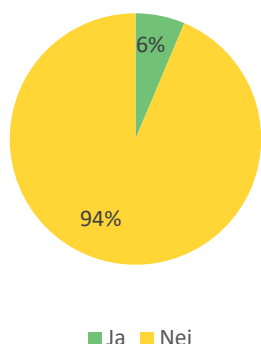
Resultatene fra undersøkelsen viser at 7 foretak (11 %) benytter KPIer for å kvantifisere sosial bærekraft i fondene.

KPIer for å kvantifisere sosial bærekraft benyttes i størst grad blant foretak med mer enn 20 milliarder under forvaltning (30 %). Det er rimelig å anta at det i mindre grad enn for miljørelatert bærekraft finnes relevante måltall for sosial bærekraft. Sosial bærekraft kvantifiseres ikke på samme måte som miljørelatert bærekraft, og det er for eksempel ikke foreslått en taksonomi for dette området ennå.

3.15 Opplyser foretaket andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig med hensyn til miljø?

For fond som markedsføres med bærekraftige investeringer som formål stiller klassifiseringsforordningen krav om at det informeres om hvilke økonomiske plasseringer som kvalifiserer som miljømessig bærekraftig, og hvilken prosentandel disse utgjør av de totale investeringer knyttet fondet.

Opplyser foretaket andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig mht. miljø?

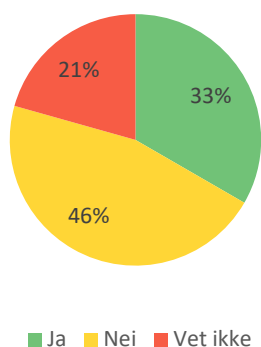

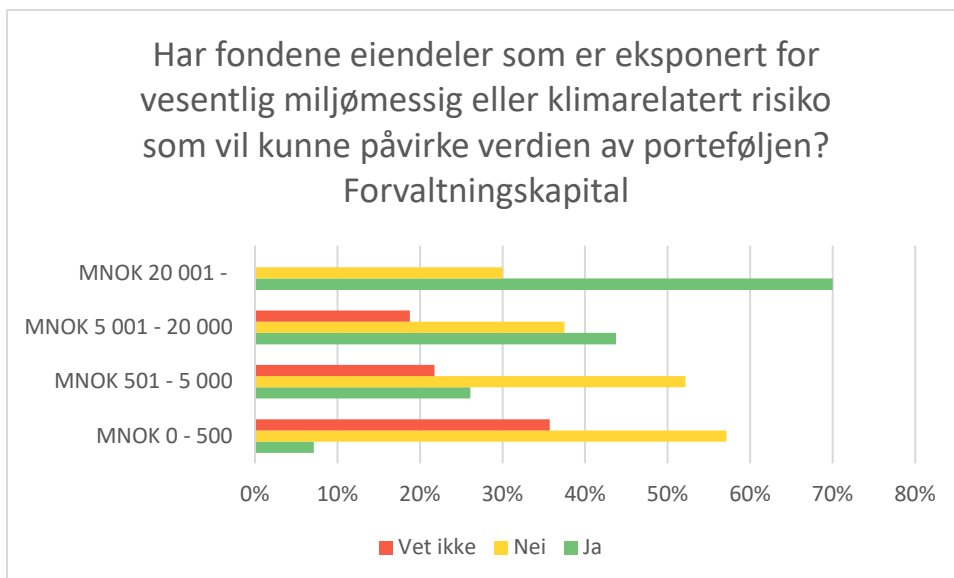
Av de 63 foretakene som har svart på undersøkelsen er det kun 4 foretak (6 %) som informerer andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig mht. miljø. 75 % av foretakene som ifølge dem selv forvalter miljømessig bærekraftige fond møtte det kommende kravet om informasjon til andelseier.

3.16 Har fondene eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen?

Enkelte eiendeler er mer utsatt for miljømessig eller klimarelatert risiko. Det er stilt spørsmål om foretakene forvalter fond med eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen.

Har fondene eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen?

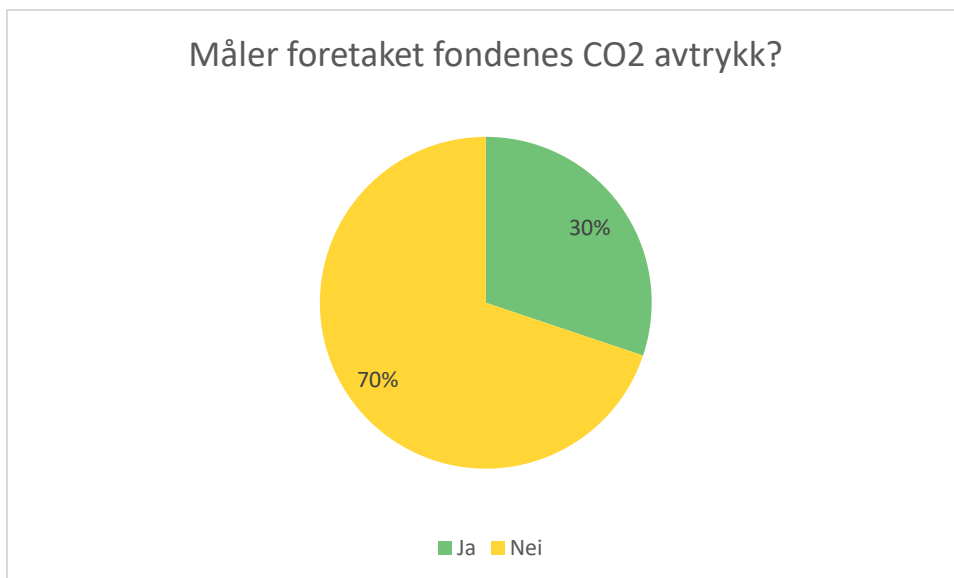
Av de 63 foretakene som har besvart undersøkelsen er det 21 (33 %) som svarte at de har denne type risiko i fondene, 29 (46 %) svarte at de ikke hadde denne type risiko i fondene, mens 13 (21 %) svarte at de ikke vet om de har denne type risiko i fondene. Spørsmålet er stilt på foretaksnivå. Andelen som har svart "nei" og "vet ikke" synker med økende kapital til forvaltningskapital, og andelen som har svart "ja" stiger med økende kapital til forvaltning.

Det er rimelig å anta at kilder til vesentlig klimarisiko vil være mer oversiktlig i små og spissede portefølje. Dette kan være noe av forklaringen til den høye andelen foretak som har svart "nei" hos de foretakene som har mindre kapital til forvaltning. Andelen som har svart "vet ikke" kan skyldes mangel på kompetanse eller ressurser til å kartlegge denne type risiko.

Foretakene plikter å identifisere, måle og styre alle relevante risikoer i porteføljene, og dette gjelder også med hensyn til miljø- og klimarisiko. Finanstilsynet vil presisere at denne risikoen må inngå i de vurderinger som må gjøres av risikostyringsfunksjonen uansett om fondene markedsføres som bærekraftige eller ikke.

3.17 Måler foretaket fondenes CO2-avtrykk?

Et fonds karbonavtrykk gir et bilde av de samlede karbonutslippene fra selskapene i fondets portefølje. Å måle et fonds karbonavtrykk er derfor en måte å måle fondets eksponering mot utslippsintensive selskaper.

Av de 63 foretak som har besvart undersøkelsen er det 18 foretak (29 %) som svarte at de måler fondenes CO2-avtrykk, mens 44 (71 %) svarer at de ikke gjør det.

75 % av foretakene som har svart at de forvalter miljømessig bærekraftige fond, måler fondenes karbonavtrykk.

3.18 Kan foretaket vise til konkrete investeringsbeslutninger som er endret på grunn av investeringens påvirkning på miljø, sosial bærekraft og selskapsstyring?

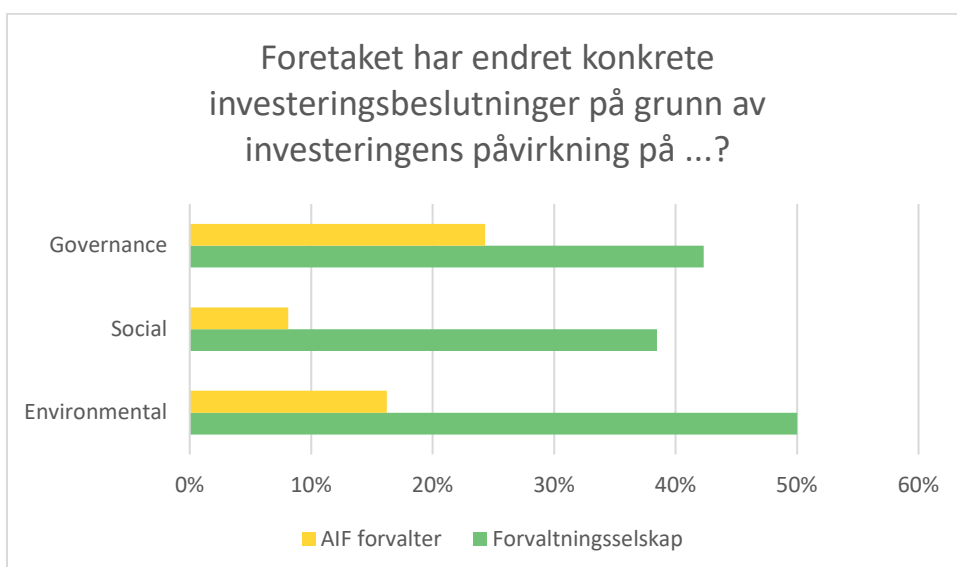
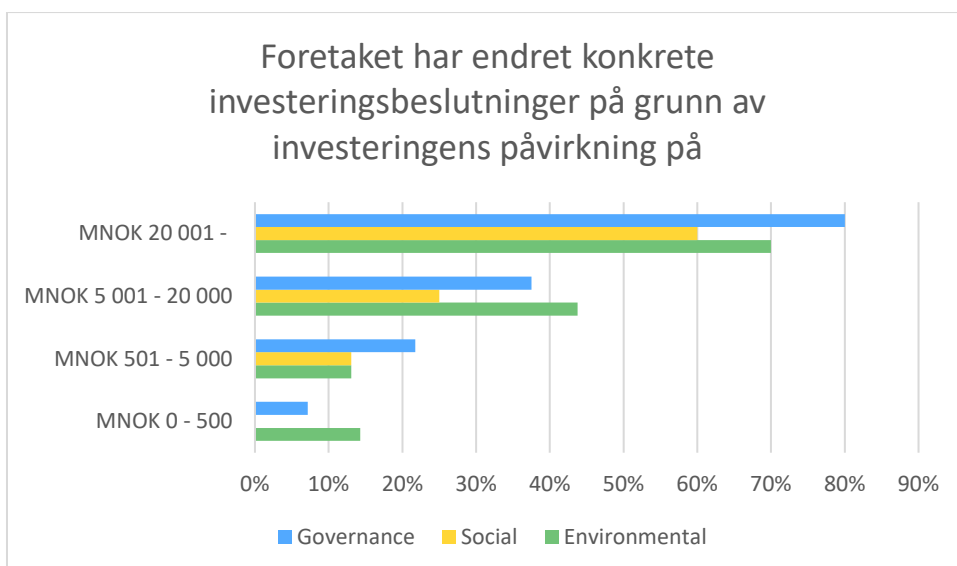
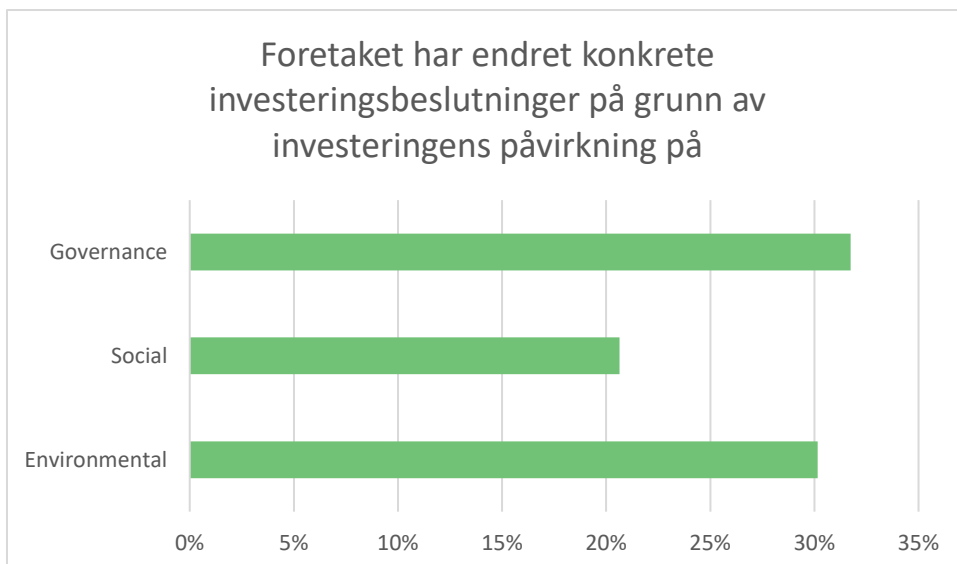
Finanstilsynet har undersøkt om porteføljene i fondene i praksis endres på grunn av vurderinger knyttet til ESG-forhold. Det er stilt spørsmål om foretaket kan vise til konkrete investeringsbeslutninger som er endret på grunn av investeringens påvirkning på miljø, sosial bærekraft og forhold knyttet til selskapsstyring.

Følgende faktorer (ikke uttømmende) kan være en del av vurderingen av investeringens påvirkning på miljø: energikonsum fra fornybare og ikke fornybare energikilder, utslipp av drivhusgasser, avfallshåndtering, bruk og beskyttelse av naturressurser (vann/land) og påvirkning på biodiversitet, luftforurensning, utvikling av grønne produkter og tjenester.

Bærekraft i sosiale forhold og arbeidsmiljø omfatter for eksempel likestilling, arbeidsvilkår, retten til å organisere seg, helse og sikkerhet på arbeidsplassen, kunde- og samfunnsrelasjoner.

Selskapsstyring omfatter prinsipper for hvordan selskaper bør ledes, styres og administreres. Dette inkluderer aksjeeieres rettigheter, styrets ansvar, daglig leders ansvar og hvor god selskapsstyringen er til å ivareta alle interessenter knyttet til selskapet.

36 av 63 foretak, tilsvarende 57 % av foretak har endret investeringsbeslutninger på grunn av vurderinger knyttet til ESG forhold.

Samtlige foretak ble bedt om å svare på dette spørsmålet. Av 63 foretak er det 20 foretak (32 %) som har svart at de har endret investeringsbeslutninger på grunn av investeringens påvirkning på dimensjonen selskapsstyring. Det er 19 foretak (29 %) som har svart at de har endret investeringsbeslutninger på grunn av investeringens påvirkning på miljø og 19 foretak (19 %) som har svart at de har endret investeringsbeslutninger på grunn av investeringens påvirkning på sosial bærekraft.

Av de foretak som svarer at de har endret investeringsbeslutninger, er andelen klart størst blant foretakene med størst kapital under forvaltning. Videre er det flest forvaltningsselskaper for verdipapirfond som svarer at de har endret investeringsbeslutninger på grunn av ESG-forhold.

4 Oversikt over forvaltningsselskaper, AIF forvaltere og fond inkludert i undersøkelsen

Tabell 1

Fond inkludert i undersøkelsen	
Alle fond	570
Grønne fond	20
Grønne fond (sertifisert)	10
Sosiale fond	14

Tabell 2

Foretak inkludert i undersøkelsen	
Antall foretak i undersøkelsen	63
AIF forvaltere	37
Forvaltningsselskap	26
Forvaltningskapital MNOK 0 - 500	14
Forvaltningskapital MNOK 501 - 5 000	23
Forvaltningskapital MNOK 5 001 - 20 000	16
Forvaltningskapital MNOK 20 001 -	10

Vedlegg 1: Resultater fra kartleggingen

Har foretaket en dokumentert bærekraftstrategi?	Alle foretak (63)	Forvaltningskapital MNOK 0 - 500	Forvaltningskapital MNOK 501 - 5 000	Forvaltningskapital MNOK 5 001 - 20 000	Forvaltningskapital MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	36	6	9	12	9	18	18
Nei	27	8	14	4	1	8	19
Hvem er ansvarlig for bærekraftstrategien?	Utvalg (36)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Daglig leder	14	2	6	3	3	5	9
Complianceansvarlig	3	1	0	2	0	2	1
Leder for risikostyring	0	0	0	0	0	0	0
Styret	9	2	1	2	5	7	3
Konsernledelse	1	0	1	0	0	0	1
CFO	1	0	1	0	0	0	1
Bærekraftansvarlig	1	0	0	1	0	0	1
Andre	7	1	0	5	1	4	3
Inngår bærekraftstrategien i foretakets forretningsmodell?	Utvalg (36)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	26	4	6	9	8	11	16
Nei	10	2	3	4	1	7	3
Benyttes tredjeparter i utarbeidelsen av bærekraftstrategien?	Utvalg (36)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Alminnelig konsulentselskap	3	0	1	1	0	0	3
Konsulentselskap med fokus på bærekraft	9	0	6	2	1	1	8
Advokat	4	0	2	1	0	0	4
Bankforbindelse	0	0	0	0	0	0	0
Selskap i samme konsern	6	0	1	2	4	3	4
Annet	6	2	0	3	1	4	2
Benytter ikke tredjeparter for dette formålet	17	2	3	7	5	12	5
Benyttes ESG-indekser for å måle avkastning i forhold til bærekraftige investeringer?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	1	1	0	0	0	1	0
Nei	61	13	23	16	10	25	37
Benyttes ESG-indekser for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	2	1	0	1	0	1	1
Nei	61	13	23	15	10	25	36

Benyttes ESG-rating for å måle eksponering mot bærekraftige investeringer?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	12	1	1	5	5	7	5
Nei	51	13	22	11	5	19	32
Bruk av screening	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja, positiv screening (1)	16	5	3	3	6	8	9
Ja, negativ screening (2)	36	5	10	12	10	18	17
Nei (3)	21	6	12	3	0	6	15
Benyttes selskapsdialog for å utelukke/innlemme selskaper for ESG formål?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	26	4	5	7	10	12	14
Nei	37	10	18	9	0	14	23
Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i fondene?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	37	8	8	13	8	17	20
Nei	26	6	15	3	2	9	17
Har foretaket etablert retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger i rentefondene?	Utvalg (37)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	16	1	1	6	8	13	3
Nei	21	7	7	7	0	4	17
Er andelseiere informert om foretakets retningslinjer for integrering av bærekraftsrisiko i investeringsbeslutninger?	Utvalg (37)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	23	3	1	11	8	14	9
Nei	14	5	7	2	0	3	11
Hvordan er andelseierne informert?	Utvalg (23)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
På forvaltningsselskapets hjemmesider	18	2	1	7	8	13	5
I årsrapport	8	0	0	4	4	6	2
I prospekt/nøkkelinformasjon	7	1	1	2	3	2	5
I Informasjonsmemorandum/avtaledokumentasjon	3	1	1	0	1	1	2
I bærekraftsrapport	8	0	1	2	5	5	3
Annet	4	0	0	2	2	2	2

Informerer foretaket andelseiere dersom risiko knyttet til bærekraft forventes å ha konsekvenser for avkastning?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	13	5	3	3	2	4	9
Nei	50	9	20	13	8	22	28
Bruker foretaket KPIer (måltall) for å kvantifisere miljørelatert bærekraft i fondene?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	14	2	2	5	5	5	9
Nei	49	12	21	11	5	21	28
Opplyser foretaket andelseiere om hvor stor prosentandel av et fonds portefølje som anses som bærekraftig mht. miljø?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	4	2	1	1	0	1	3
Nei	59	12	22	15	10	25	34
Måler foretaket fondenes CO2 avtrykk?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	18	1	4	6	8	10	9
Nei	45	13	19	10	2	16	28
Vurderes miljørelatert bærekraft som like viktig i alle fond?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	36	10	13	8	5	15	21
Nei	27	4	10	8	5	11	16
Gjør foretaket andre konkrete målinger av fondenes miljøpåvirkning?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	13	2	5	4	2	3	10
Nei	50	12	18	12	8	23	27
Kan Foretaket vise til konkrete investeringsbeslutninger som er endret på grunn av investeringens miljøpåvirkning?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	18	2	3	7	7	13	6
Nei	45	12	20	9	3	13	31
Kan foretaket vise til konkrete investeringsbeslutninger i fondene som er endret på grunn av investeringens påvirkning på sosial bærekraft?	Alle foretak (63)	MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	12	0	3	4	6	10	3
Nei	51	14	20	12	4	16	34

Kan foretaket vise til konkrete investeringsbeslutninger som er endret på grunn av investeringens påvirkning på governance?	Alle foretak (63)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	20	1	5	6	8	11	9
Nei	42	13	18	10	2	15	28
Har fondene eiendeler som er eksponert for vesentlig miljømessig eller klimarelatert risiko som vil kunne påvirke verdien av porteføljen?	Alle foretak (63)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	22	1	6	7	7	13	8
Nei	28	8	12	6	3	7	22
Vet ikke	13	5	5	3	0	6	7
Bruker foretaket KPIer (måltall) for å kvantifisere sosial bærekraft i fondene?	Alle foretak (63)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	7	1	1	2	3	4	3
Nei	56	13	22	14	7	22	34
Benyttes stemmeretten knyttet til aksjer og obligasjoner i fondenes porteføljer?	Alle foretak (63)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	45	7	13	15	10	22	23
Nei	18	7	10	1	0	4	14
Benyttes eksterne aktører for å stemme på generalforsamlinger?	Utvalg (44)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	18	1	1	7	9	13	5
Nei	27	6	12	8	1	9	18
Er det ulike stemmemandat for de forskjellige fond?	Utvalg (44)						
		MNOK 0 - 500	MNOK 501 - 5 000	MNOK 5 001 - 20 000	MNOK 20 001 -	Forvaltningsselskap	AIF forvalter
Ja	6	1	3	2	0	3	3
Nei	39	6	10	13	10	19	20

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
post@finansstilsynet.no
finansstilsynet.no

